

הערל פרק שמיני יבמות

(א) נכרות מב; (ב) קדושין (עג); (ד) [מוס' פ"א] לעיל כ; (ד) [ע"י מוס' סוטה כו. ד"ה אשת]; (ה) לעיל יח. לקמן קט"ו (ו) נדרים כ"ה; (ז) ר"ש; (ח) [לקמן קט"א]; (ט) ויקרא כ"א.

תורה אור השלם

1. לא יבא פצוע דבא וברות שפכה בקהל יי;
2. ואם לא יחפץ האישה לקחת את יבמתו ועלמה יבמתו השפחה אל הזקנים ואמר מה מאן יבמי לקחים לאדוני שם בישראל לא אבא יבמי דברים כה ז

גלוין הש"ס

בתנ"י א"ר הושע שבעתי. כעין זה פסקים לו ע"כ: רש"י ד"ה והבנים וכו' דברב לא יבמה וכו'. לעיל כד ע"א:

מוסף רש"י

סרים אדם. שפירסו אדם ולא נמנתת חולי נסתרים מאלו והיא גולה, דנכלל פצוע דכא וכרות שפכה הוא ואסור לישא יבמלת דכתיב לא יבא פצוע דכא (לעיל כ). או מייבמין. לאו נסתרות קאמר אלל ייבמין יבום, שאם בעלו קנו דקמתו ואזיל (ס"ט). הדין. פסק מלידה, והאי לאו מחייבי לאוין הוא. אלל קמ"ל דאע"ג דלאו בר אולדי הוא ביאמו ביאה לקנות יבמתו ויולדה ממנו בוגט (ס"ט). ונתנו בוגט. כלומר או נתנו בוגט או חלו, ונתן ציבנה מהני למפסק עליו ועל כל האחר, דאי צבי ליבמו מו לא מלי, דקס ליה צבוב לא יבנה (ס"ט). ואם בעלו קנו, ויולדה בוגט בלא חליה (ס"ט). ואסור לקיימן. חסיפא קאי, ממו אחין ובעלו הן את יבמתן, ואפצוע דכא ויבמה זו ולאו אוקן (ס"ט). ר"ג אומר דאין שרי אפילו שמי אחיות, אחת גדולה ואחת קטנה ומת בעלה של גדולה ונפלה לפני בעל הקטנה, מלמדת את הקטנה למאן בצעלה ולעקוב נשואיה כמי ליבס את זו שזיקתה של זו חמורה לאסור לקטנה עליו, שלא היו נשואיה גמורים שמה תמאן ולכן לא תולא את זו משום אחות אשה, ר"ג אומר אם מילאה מילאה, ומתייבס הגדולה וחס לאו ממאן גדולה עד שתגדיל קטנה ובעול יהיו קידושין גמורין ותלא גדולה משום אחות אשה (לעיל יח). אלל את הקטנה עליו משום אחות חללה (לעיל קט"ו).

התרה ואם היה מופקע מהס שעבוד לגמרי שז לא היה חל עוד עליהן וא"ת וכיון דנתיני אסרי מדאורייתא מלא תמתן מאי שנא דמשומר מותר בהן ובשפחה אסור משום לא יהיה קדש וי"ל דלאו דלא תמתן איכא למילף משאר פסולי קהל כגון ממזר עמומי ומואבי דשרו בקהל גרים אבל לאו דלא יהיה קדש לא שייך למילף דהא לא תפסי קדושין בשפחה ולא היו דומיא דשאר פסולים ואם תאמר ומ"ס דממזר מותר בשפחה דמתן בהאומר בקידושין (דף סט.) ממזר נושא שפחה אפי' לכתלה כדמוכח התם בגמרא ואמר ר"ת דלא שייך לא יהיה קדש בממזר דעיקרו צא מקדישות מאיסור דלא תפסי צו קידושין ואין להאריך: **ב"מ** ר' בקשו להתיר נתינים. אין זה מבטל דברי צ"ד חבירו דהפקר בית דין היה הפקר: **א"י הכי יבומי נמי התייבס.** פי' אל"צ צנשא ישראלית איירי אע"ג דהיא שפיר מתייבמת או לא תקשי אלמאי אין מייבס שהרי הוא אסור צה דהו פצוע דכא ואידי דקאמר חולן קאמר נמי חולצין לאשמו אבל כיון דאיירי בגירות איהו גופיה שרי לייבס: **ואיירי דאמר רבי יהושע חולצין בו.** וא"ת ור' יהושע גופיה אלמאי נקט חולצין כיון דאיירי בגירות אי משום דקצטר דקהל גרים איקרי קהל כדפירש בקונטרס א"כ מאי מדאמתניהו חולצין וחולצין ולא אתניהו מייבס ומייבמין ש"מ דבסריס אלל חולצין וחולצין דאי בסריס חמה א"כ אפי' לייבס נמי שרי וי"ל דרבי יהושע נקט חולצין וחולצין דעבי למימרא לא חולצין ולא חולצין דלא מני למונע לא מייבס ולא מייבמין דהו משמע יבומי הוא דלא אבל מיתלן שרי מיהו רבי עקיבא הו מני למיתני לא מייבס ולא מייבמין דכיון דפירש הטעם משום שלא היה לו שעת הכושר ממילא היה ידענא דמיתלן נמי לא חולצין אלל אגב דנקט ר' יהושע חולצין נקט נמי ר' עקיבא: **אלמא בקהל עסקינן.** וכרבי עקיבא אמאי דסריס אלל צר חליה וייבס הוא ומימה דלמא צהא לא ספדה כרבי עקיבא דמשוי חייבי לאוין כחייבי כריתות:

נמי לא שנא: לרבי אליעזר פירוקא דרבה פירכא היא. גמרא פריך. כלומר האי פירוקא דרבה פירכא היא לרבי אליעזר דהא ודאי חזינן דשעת הכושר מילתא היא ואמאי קאמר רבי אליעזר סריס אלל אין חולצין דלא מהניא ליה שעת הכושר דמעיקרא הא ודאי סריסות של מיתה אין לו רפואה אפילו הכי מתייבמת האשה משום שעת הכושר דמעיקרא: **כחשופא הוא דאסתיה ציב.** ולאו סריס הוא אלל מיתה מכחשת כחו: היכי דמי סריס חמה. דקאמרנא שלא היה לו שעת הכושר: שלא

בימי רבי בקשו להתיר נתינים אמר להם רבי חלקנו נתיר חלק מזבחה מי יתיר ופליגא דר' חייא בר אבא דאמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן חלק עדה לעולם אסור חלק מזבחה בזמן שבית המקדש קיים אסור אין בית המקדש קיים שרי: **מתני'** א"ר רבי יהושע שמעתי שהסרים חולצין וחולצין לאשמו והסרים לא חולצין ולא חולצין לאשמו ואין לי לפרש א"ר עקיבא אני אפרש סריס אדם חולצין וחולצין לאשמו מפני שהיתה לו שעת הכושר ר"ת סריס חמה לא חולצין ולא חולצין לאשמו מפני שלא היתה לו שעת הכושר ר' אליעזר אומר לא כי אלא סריס חמה חולצין וחולצין לאשמו מפני שיש לו רפואה סריס אדם לא חולצין ולא חולצין לאשמו מפני שאין לו רפואה העיר ר' יהושע בן בתירא על בן מגוסת שהיה בירושלים סריס אדם ויבמו את אשתו לקיים דברי ר"ע הסריס לא חולצין ולא מייבס: וכן איילונית לא חולצת ולא מתייבמת הסריס שהולץ ליבמתו לא פסלה בעלה פסלה היא מפני שהיא בעילת זנות וכן איילונית שהלצו לה אחין לא פסלוה בעלזא פסלוה מפני שבעילתה בעילת זנות: **גמ'** מכדי שמעינן לר"ע דאמר חייבי לאוין כחייבי כריתות דמו וחייבי כריתות לאו בני חליצה וייבוס יבנהו אמר ר' אמי הכא במאי עסקינן וכו' שנשא אחיו גיורת ור"ע סבר לה כר' יוסי דאמר בקהל גרים לא אקרי קהל א"ר הכי יבומי נמי מייבס אין הכי נמי ואיירי דאמר ר' יהושע חולצין אמר איהו נמי חולצין דיקא נמי דקתני העיר ר' יהושע בן בתירא על בן מגוסת שהיה בירושלים סריס אדם ויבמו את אשתו לקיים דברי ר"ע ש"מ מתיב רבה (פצוע דכא וכרות שפכה) סריס אדם והוקן או חולצין או מייבמין כיצד מתו ולהם נשים ולתם אחין ועמדו אחין ועשו מאמר בגשותיהן ונתנו גמ או שהלצו מה שעשו עשו ואם בעלו קנו מתו אחין ועמדו הן ועשו מאמר בגשותיהן ונתנו גמ או חלצו

מה שעשו עשו ואם בעלו קנו ואסור לקיימן משום שנאמר ו'לא יבא פצוע דכא וכרות שפכה בקהל ה' אלמא בקהל עסקינן אלא אמר רבה כגון שנפלה לו ולבסוף נפצע אמר ליה אביי וליתי איסור פצוע ונידחי עשה דייבוס מי לא תנן ר"ג אומר אם מיאנה מיאנה ואם לאו תמתין עד שתגדיל ותצא הלזו משום אחות אשה אלמא אתי איסור אחות אשה ודחי הכא נמי גיתי איסור פצוע ונידחי אלא אמר רב יוסף האי תנא דרבי רבי עקיבא היא דאמר מחייבי לאוין דשאר הו ממזר מחייבי לאוין גרידי לא הו ממזר איקרי כאן להקים לאחיו שם והא בר הכי הוא אמר רבא אם כן אין לך אשה שכשרה ליבם שלא נעשה בעלה סריס חמה שעה אחת קודם למיתתו לר' אליעזר פירוקא דרבה פירכא היא התם כחישותא דאתחילה ביה היכי דמי סריס חמה אמר רב יצחק בר יוסף אמר רבי יוחנן כל

הא דתנן א"ר יוחנן שמעתי שהסריס חולצין וחולצין לאשמו דוקא לענין חליצה ויבוס דפליגי אבל לבוא בקהל ד"ע סריס אדם אסור לבוא בקהל סריס חמה מותר לבוא בקהל וסריס אדם ופצוע דכא ומתרים בגירות דקהל גרים לא איקרי קהל וסריס אדם מותר לייבם את אשתו אם היא גיורת אע"פ שכשרה לו רפואה כיון שהיתה לו שעת הכושר דאי לא אולין לשעת הכושר לא אולין לשעת הכושר אין לך אשה שכשרה ליבם שלא נעשה בעלה סריס שעה א' דק"ל כר"ע דאינו חולצין ולא חולצין לאשמו דוקא שהוא לקוי כעמו ואינו חולצין ולא מייבס ולא מייבמין דהו משמע יבומי הוא דלא אבל מיתלן שרי מיהו רבי עקיבא הו מני למיתני לא מייבס ולא מייבמין דכיון דפירש הטעם משום שלא היה לו שעת הכושר ממילא היה ידענא דמיתלן נמי לא חולצין אלל אגב דנקט ר' יהושע חולצין נקט נמי ר' עקיבא: **אלמא בקהל עסקינן.** וכרבי עקיבא אמאי דסריס אלל צר חליה וייבס הוא ומימה דלמא צהא לא ספדה כרבי עקיבא דמשוי חייבי לאוין כחייבי כריתות:

נמי לא שנא: לרבי אליעזר פירוקא דרבה פירכא היא. גמרא פריך. כלומר האי פירוקא דרבה פירכא היא לרבי אליעזר דהא ודאי חזינן דשעת הכושר מילתא היא ואמאי קאמר רבי אליעזר סריס אלל אין חולצין דלא מהניא ליה שעת הכושר דמעיקרא הא ודאי סריסות של מיתה אין לו רפואה אפילו הכי מתייבמת האשה משום שעת הכושר דמעיקרא: **כחשופא הוא דאסתיה ציב.** ולאו סריס הוא אלל מיתה מכחשת כחו: היכי דמי סריס חמה. דקאמרנא שלא היה לו שעת הכושר: שלא

התרה ואם היה מופקע מהס שעבוד לגמרי שז לא היה חל עוד עליהן וא"ת וכיון דנתיני אסרי מדאורייתא מלא תמתן מאי שנא דמשומר מותר בהן ובשפחה אסור משום לא יהיה קדש וי"ל דלאו דלא תמתן איכא למילף משאר פסולי קהל כגון ממזר עמומי ומואבי דשרו בקהל גרים אבל לאו דלא יהיה קדש לא שייך למילף דהא לא תפסי קדושין בשפחה ולא היו דומיא דשאר פסולים ואם תאמר ומ"ס דממזר מותר בשפחה דמתן בהאומר בקידושין (דף סט.) ממזר נושא שפחה אפי' לכתלה כדמוכח התם בגמרא ואמר ר"ת דלא שייך לא יהיה קדש בממזר דעיקרו צא מקדישות מאיסור דלא תפסי צו קידושין ואין להאריך: **ב"מ** ר' בקשו להתיר נתינים. אין זה מבטל דברי צ"ד חבירו דהפקר בית דין היה הפקר: **א"י הכי יבומי נמי התייבס.** פי' אל"צ צנשא ישראלית איירי אע"ג דהיא שפיר מתייבמת או לא תקשי אלמאי אין מייבס שהרי הוא אסור צה דהו פצוע דכא ואידי דקאמר חולן קאמר נמי חולצין לאשמו אבל כיון דאיירי בגירות איהו גופיה שרי לייבס: **ואיירי דאמר רבי יהושע חולצין בו.** וא"ת ור' יהושע גופיה אלמאי נקט חולצין כיון דאיירי בגירות אי משום דקצטר דקהל גרים איקרי קהל כדפירש בקונטרס א"כ מאי מדאמתניהו חולצין וחולצין ולא אתניהו מייבס ומייבמין ש"מ דבסריס אלל חולצין וחולצין דאי בסריס חמה א"כ אפי' לייבס נמי שרי וי"ל דרבי יהושע נקט חולצין וחולצין דעבי למימרא לא חולצין ולא חולצין דלא מני למונע לא מייבס ולא מייבמין דהו משמע יבומי הוא דלא אבל מיתלן שרי מיהו רבי עקיבא הו מני למיתני לא מייבס ולא מייבמין דכיון דפירש הטעם משום שלא היה לו שעת הכושר ממילא היה ידענא דמיתלן נמי לא חולצין אלל אגב דנקט ר' יהושע חולצין נקט נמי ר' עקיבא: **אלמא בקהל עסקינן.** וכרבי עקיבא אמאי דסריס אלל צר חליה וייבס הוא ומימה דלמא צהא לא ספדה כרבי עקיבא דמשוי חייבי לאוין כחייבי כריתות:

תוס' חד מקמאי

הא דתנן א"ר יוחנן שמעתי שהסריס חולצין וחולצין לאשמו דוקא לענין חליצה ויבוס דפליגי אבל לבוא בקהל ד"ע סריס אדם אסור לבוא בקהל סריס חמה מותר לבוא בקהל וסריס אדם ופצוע דכא ומתרים בגירות דקהל גרים לא איקרי קהל וסריס אדם מותר לייבם את אשתו אם היא גיורת אע"פ שכשרה לו רפואה כיון שהיתה לו שעת הכושר דאי לא אולין לשעת הכושר לא אולין לשעת הכושר אין לך אשה שכשרה ליבם שלא נעשה בעלה סריס שעה א' דק"ל כר"ע דאינו חולצין ולא חולצין לאשמו דוקא שהוא לקוי כעמו ואינו חולצין ולא מייבס ולא מייבמין דהו משמע יבומי הוא דלא אבל מיתלן שרי מיהו רבי עקיבא הו מני למיתני לא מייבס ולא מייבמין דכיון דפירש הטעם משום שלא היה לו שעת הכושר ממילא היה ידענא דמיתלן נמי לא חולצין אלל אגב דנקט ר' יהושע חולצין נקט נמי ר' עקיבא: **אלמא בקהל עסקינן.** וכרבי עקיבא אמאי דסריס אלל צר חליה וייבס הוא ומימה דלמא צהא לא ספדה כרבי עקיבא דמשוי חייבי לאוין כחייבי כריתות:

נמי לא שנא: לרבי אליעזר פירוקא דרבה פירכא היא. גמרא פריך. כלומר האי פירוקא דרבה פירכא היא לרבי אליעזר דהא ודאי חזינן דשעת הכושר מילתא היא ואמאי קאמר רבי אליעזר סריס אלל אין חולצין דלא מהניא ליה שעת הכושר דמעיקרא הא ודאי סריסות של מיתה אין לו רפואה אפילו הכי מתייבמת האשה משום שעת הכושר דמעיקרא: **כחשופא הוא דאסתיה ציב.** ולאו סריס הוא אלל מיתה מכחשת כחו: היכי דמי סריס חמה. דקאמרנא שלא היה לו שעת הכושר: שלא

מה שעשו עשו ואם בעלו קנו ואסור לקיימן משום שנאמר ו'לא יבא פצוע דכא וכרות שפכה בקהל ה' אלמא בקהל עסקינן אלא אמר רבה כגון שנפלה לו ולבסוף נפצע אמר ליה אביי וליתי איסור פצוע ונידחי עשה דייבוס מי לא תנן ר"ג אומר אם מיאנה מיאנה ואם לאו תמתין עד שתגדיל ותצא הלזו משום אחות אשה אלמא אתי איסור אחות אשה ודחי הכא נמי גיתי איסור פצוע ונידחי אלא אמר רב יוסף האי תנא דרבי רבי עקיבא היא דאמר מחייבי לאוין דשאר הו ממזר מחייבי לאוין גרידי לא הו ממזר איקרי כאן להקים לאחיו שם והא בר הכי הוא אמר רבא אם כן אין לך אשה שכשרה ליבם שלא נעשה בעלה סריס חמה שעה אחת קודם למיתתו לר' אליעזר פירוקא דרבה פירכא היא התם כחישותא דאתחילה ביה היכי דמי סריס חמה אמר רב יצחק בר יוסף אמר רבי יוחנן כל